

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie marec 2012

I. senát

Nález:

spisová značka	I. ÚS 427/2011
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	21. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením o trovách konania.</p> <p>Sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej v súdnom spore o zaplatenie peňažnej sumy vedenom na okresnom súde.</p> <p>Okresný súd zamietol žalobu a „uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej na trovách konania sumu 1 057,02 €“. Krajský súd potvrdil prvostupňový rozsudok a súčasne zmenil prvostupňový rozsudok „vo výroku o náhrade trov konania tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v sume 853,55 €“.</p> <p>Žalobca podal dovolanie, o ktorom rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením najvyšší súd tak, že dovolacie konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.</p> <p>Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: „... ústavná sťažnosť smeruje voči uzneseniu najvyššieho súdu výlučne v časti náhrady trov konania. Meritórne rozhodnutie vo veci (zastavenie konania) považujeme v plnom rozsahu za správne... Najvyšší súd pokiaľ ide o trovy dovolacieho konania konštatoval, že o trovách rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 243b ods. 5 OSP a § 224 ods. 1 OSP, bez toho aby sa zaoberal či a ak áno, ktorá strana zastavenie konania zavinila...“</p> <p>Podľa názoru sťažovateľky rozhodnutie najvyššieho súdu o trovách konania vychádza z nesprávnej a ústavne nekonformnej aplikácie OSP.</p>
ratio decidendi	<p>Z obsahu odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že jeho rozhodnutie v časti o trovách konania spočíva len v označení aplikovaných právnych noriem [„§ 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 243 b ods. 5 OSP a § 224 ods. 1 OSP“], čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť pre nevysvetlenie (neuvedenie) dôvodov, prečo sa najvyšší súd, aj keď mal dostatočne zistený skutkový stav na zastavenie dovolacieho konania „podľa § 104 ods. 2 OSP“, rozhodol aplikovať ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) OSP, a nie ustanovenie § 146 ods. 2 OSP (ako to namietala sťažovateľka, pozn.).</p> <p>Dostatočné „dovysvetlenie“ dôvodu aplikácie § 146 ods. 1 písm. c) OSP uvedené v stanovisku predsedu najvyššieho súdu z 18. januára 2012 o neúplnosti podania sťažovateľky (bez návrhu na priznanie trov dovolacieho konania) poukazuje na ustanovenie § 151 ods. 1 OSP („o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh...“) však v odôvodnení jeho uznesenia z 27. júla 2011 absentuje.</p> <p>Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu o trovách konania (vo</p>

	<p>svetle najmä dodatočných zistení od ministerky spravodlivosti) spôsobuje objektívne vzaté jeho nepreskúmateľnosť a až arbitrárnosť.</p> <p>Ústavný súd v rozsahu dôvodov uvedených v sťažnosti preskúmal protichodné tvrdenia účastníkov (sťažovateľky a označeného porušovateľa) týkajúce sa vo veci podstatnej faktickej skutočnosti – ne/doručenia úplného vyjadrenia sťažovateľky k dovolaniu.</p> <p>Zistenia a konštatácie ústavného súdu dostatočne odôvodňujú záver, že najvyšší súd vychádzal pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania z nedostatočne zisteného skutkového stavu (zrejme spôsobeného okresným súdom nenáležitým postupom pred postúpením veci dovolaciemu súdu), čo následne z objektívneho pohľadu prispelo k arbitrárnemu rozhodnutiu najvyššieho súdu v časti jeho rozhodnutia o trovách konania.</p> <p>Nie je podstatnou skutočnosť, že najvyšší súd vychádzal z údajov jemu známych zo spisového materiálu, ak následne na základe iných relevantných informácií vyplynulo, že sťažovateľka v rámci jej vyjadrenia k dovolaniu riadne doručila tomu určenému orgánu aj druhú stranu vyjadrenia, v rámci ktorej si uplatnila nárok na náhradu trov konania.</p> <p>Účastník konania nemôže niesť zodpovednosť za prípadnú stratu časti procesne relevantného dokumentu bez ohľadu na to, či sa tak stalo v rámci ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky alebo všeobecného súdu. Táto zodpovednosť svedčí objektívne vzaté orgánu verejnej moci.</p> <p>Keďže ústavnému súdu neprislúcha zaoberať sa podrobným zisťovaním skutkového stavu a ani jeho hodnotením, vzhľadom na pochybenia vzniknuté v priebehu dovolacieho konania (u najvyššieho súdu hoc aj nevedomým) ústavný súd v rámci ústavnej ochrany práv sťažovateľky okrem vyslovenia porušenia sťažovateľkou označených práv rozhodol o zrušení namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu.</p> <p>Najvyšší súd v ďalšom konaní, zoberúc zreteľ na dodatočne zistené skutočnosti, upriami pozornosť na také zistenie skutkového stavu, ktoré bude spôsobilé vytvoriť dostatočný základ na rozhodnutie dovolacieho súdu o trovách dovolacieho konania ústavne konformným spôsobom.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením porušené boli.</p> <p>Uznesenie najvyššieho súdu sa zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 445/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Peter Brňák</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. február 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie vyššie uvedených práv postupom okresného súdu v trestnom konaní, ktoré začalo v roku 2000.</p> <p>Ústavný súd o sťažnosti týkajúcej sa rovnakého trestného konania rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 362/2010-60 z 13. apríla 2011, v ktorom vyslovil, že okresný porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Priznal im finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných priet'ahov.</p>

ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je trestnoprávne konanie o obžalobe proti (aj) sťažovateľovi. Celková dĺžka predmetného konania pred okresným súdom bola čiastočne spôsobená skutkovo-procesnými okolnosťami (existencia viacerých obžalovaných, problém s pobytom jedného z obžalovaných, resp. svedkov).</p> <p>2. V správaní sťažovateľa preto ústavný súd nezistil také nedostatky, ktoré by mohli výraznou mierou ovplyvniť celkovú dĺžku uvedeného konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu. Konanie na okresnom súde je poznačené ako celok formálnosťou, neefektívnosťou a nesústredenosťou, aj keď okresný súd nariad'oval hlavné pojednávania, zabezpečoval účasť na hlavných pojednávaniach, ale vec meritórne neposudzoval, a to najmä v období od októbra 2003 do októbra 2011, resp. do času rozhodovania ústavným súdom. Neefektívnosť konania okresného súdu možno vidieť aj v jeho rozhodovacej činnosti; i keď vo veci tento meritórne rozhodol v roku 2000, toto rozhodnutie pre pochybenie, ktorého sa dopustil okresný súd, bolo krajským súdom zrušené z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, pretože okresný súd „nesprávne resp. nedostatočne vyhodnotil dôkazy spôsobom uvedeným v § 2 ods. 6 Tr. por.“</p> <p>Možno v tejto súvislosti poukázať na nečinnosť okresného súdu v čase od augusta 2006 do októbra 2009 v trvaní takmer 38 mesiacov.</p> <p>Ústavný súd vychádza aj zo skutkových zistení urobených v predchádzajúcom konaní pred ústavným súdom (vo veci sp. zn. I. ÚS 362/2010), v rámci ktorého boli ústavným súdom zistené priet'ahy v danej veci, okresnému súdu bolo prikázané konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a spoluobžalovaným sťažovateľom bolo priznané finančné zadosťučinenie a náhrada trov konania.</p> <p>Základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	I. ÚS 362/2010

spisová značka	I. ÚS 499/2011
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	15. február 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti závetu, ktoré začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o určenie neplatnosti závetu. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci, avšak po skutkovej stránke možno konštatovať, že v danom prípade ide o vec skutkovo zložitú. Zistenie skutkového stavu je v uvedenom konaní závislé od vykonania znaleckého dokazovania a zaobstarania podkladov pre jeho vykonanie, ako aj od vypočutia viacerých svedkov. Ani touto skutkovou zložitosťou veci však nemožno ospravedlniť obdobia nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu v predmetnom konaní.</p> <p>2. K predĺženiu predmetného konania sťažovatelia prispeli predovšetkým podaním neperfektného návrhu na začatie konania, ktorý nespĺňal všetky zákonné náležitosti, ako aj neúčasťou na dvoch pojednávaniach v roku 2011. V správaní sťažovateľov teda neboli zistené žiadne nedostatky, ktorých dôsledkom by pri efektívnom postupe okresného súdu v konaní mohlo byť podstatné spomalenie postupu konania v predmetnej veci.</p> <p>3. Prvé z období nečinnosti okresného súdu trvajúce viac ako šesťnásť mesiacov</p>

	<p>začalo 31. marca 2003 a trvalo až do 27. júla 2003, keď okresný súd zaslal žalobcom výzvu na zaplatenie súdneho poplatku.</p> <p>Žiadne procesné úkony okresný súd nevykonával ani v období trvajúcom viac ako 12 mesiacov, keď bol zákonným sudcom daný pokyn na realizáciu úkonov spojených s nariadeným pojednávaním.</p> <p>Okresný súd bol nečinný, keď uskutočnil pojednávanie, ktoré odročil na neurčito na zistenie ošetrojúceho lekára poručiťky a vyžiadanie originálu závetu, keď zákonný sudca vydal pokyn kancelárii uskutočniť úkony súvisiace s realizáciou nariadeného pojednávania, t. j. v období trvajúcom viac ako 12 mesiacov.</p> <p>Absolútne nečinný okresný súd zostal v rámci predmetného konania i v období, keď bol spis v predmetnej veci zaslaný znalcovi na vyhotovenie znaleckého posudku, keď okresný súd zaslal príslušnému notárovi žiadosť na predloženie originálu závetu, 20 mesiacov.</p> <p>O neefektívnej činnosti okresného súdu v preskúvanom konaní svedčí skutočnosť, že odstránenie nedostatkov podaného návrhu na začatie konania sťažovateľov až po jeho zaslanie žalovaným na vyjadrenie, t. j. uskutočnenie jednoduchých procesných úkonov spojených s podaním návrhu okresnému súdu trvalo až dva roky, okresný súd v konaní pribral do konania duplicitne znalca z odboru písomoznalctva, súdny spis bol ustanovenému znalcovi zaslaný až po ôsmich mesiacoch od jeho ustanovenia, zabezpečenie základných podkladov nevyhnutných pre vykonanie znaleckého dokazovania, o ktoré znalec okresný súd požiadal už listom zo augusta 2008, trvalo okresnému súdu až do mája 2010.</p> <p>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu porušené bolo. Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľom sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume každému po 1 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 23/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Marianna Mochnáčová</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>22. február 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, ktoré začalo v roku 2001.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Predmetom posudzovaného konania vedeného okresným súdom je konanie o žalobe sťažovateľa, ktorou sa domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Žaloby tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Napriek tomu určitú právnu a skutkovú náročnosť posúdenia veci mohla predstavovať potreba znaleckého skúmania rozhodných skutočností.</p> <p>2. Ústavný súd v posudzovanom konaní vedenom okresným súdom nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľ mohol prispieť k viac ako 10-ročnému trvaniu posudzovaného konania.</p> <p>3. Konanie vo veci začalo v júny 2001 na základe žaloby podanej sťažovateľom ako žalobcom. Okresný súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom z mája 2002, ktorý bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline z novembra 2003 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Konanie vo veci trvá viac ako desať rokov a nie je právoplatne skončené. Posudzované konanie okresného súdu sa už vzhľadom na jeho neprimeranú dĺžku</p>

	<p>vyznačuje závažnou neefektívnosťou činnosti okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu ako celku nepovažuje za potrebné podrobnejšie hodnotiť jeho jednotlivé neefektívne úkony pre vyslovenie záveru o tom, že v posudzovanom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 428/2011
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - nevyhovené
dátum rozhodnutia	22. február 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré začalo v roku 1995 .</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa v 1. rade a právnej predchodkyne sťažovateliek v 2. rade a 3. rade v rovnakom konaní pred okresným súdom v náleze č. k. I. ÚS 441/2010-39 z 10. februára 2010.</p>
ratio decidendi	<p>1.Predmetom namietaného konania je návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Ide o vec, ktorá patrí po právnej stránke k štandardnej agende všeobecných súdov a existuje k nej stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov. Posudzovaná vec je sporom, ktorý je potrebné považovať za čiastočne zložitú vec vzhľadom na zvýšený počet účastníkov konania, ktorý sa navyše v priebehu súdneho konania menil (napr. o právnych nástupcoch pôvodnej žalobkyne v 2. rade, ktorá zomrela, sa okresný súd dozvedel 14. 9. 2010).</p> <p>2.Sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľka v 2. rade urgovali rozhodnutie vo veci samej, ale sťažovateľka v 3. rade spôsobila čiastočne prieťahy v konaní tým, keď zásielky zasielané okresným súdom nepreberala. Okresný súd musel jej zásielky zasielať prostredníctvom obecného úradu a OOPZ.</p> <p>3.Postup súdu v okolnostiach danej veci, v ktorej sťažovatelia všeobecne poukazovali na celkovú dĺžku súdneho konania 15 rokov a 9 mesiacov, ovplyvňuje nález č. k. I. ÚS 441/2010-39 z 10. februára 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. marca 2010, ktorým ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa v 1. rade a právnej predchodkyne sťažovateliek v 2. rade a 3. rade v konaní pred okresným súdom.</p> <p>Ústavný súd posudzoval predovšetkým to, či v čase od 10. februára 2010 do podania ústavnej sťažnosti – 5. októbra 2011 (fakticky necelých 16 mesiacov, keďže viac ako 4 mesiace bol spis na krajskom súde) došlo postupom okresného súdu k prieťahom v konaní a tým k porušeniu základných práv sťažovateľov.</p> <p>Ústavný súd pri celkovom posudzovaní danej veci nemohol prehliadnuť okolnosť, že sťažovateľky v 2. rade a 3. rade sa stali účastníkmi súdneho konania ako právne nástupkyne po nebohej Anne Drahulovej, ktorá zomrela 20. marca 2009. Pričom osvedčenie o prejednaní dedičstva po právnej predchodkyňi predložili okresnému súdu až 14. septembra 2010. Vzhľadom na túto okolnosť celková doba, počas ktorej sú sťažovateľky v 2. a 3 rade účastníkmi konania pred okresným súdom, je krátka a nedosahuje ústavnoprávnu relevanciu.</p> <p>Ústavný súd zistil, že po vydaní nálezu ústavného súdu okresný súd priebežne konal a vykonával úkony potrebné pre rozhodnutie v merite veci, vykonával potrebné úkony v súvislosti so vznesenou námietkou zaujatosti proti zákonnej sudkyňi okresného súdu a overoval si dôvody neúčasti účastníkov na pojednávaní. Okresný súd sa musel zaoberať aj návrhom sťažovateľov, ktorým požiadali o pripustenie zmeny žalobného petitu. Okresný súd v posudzovanom čase uskutočnil viaceré súdne pojednávania a</p>

	<p>14. novembra 2011 na pojednávaní v merite veci rozhodol.</p> <p>Sťažovateľky v 2. rade a 3. rade sa stali účastníkmi súdneho konania ako právne nástupkyne po nebohej žalobkyni, ktorá zomrela 20. marca 2009. Osvedčenie o prejednaní dedičstva po právnej predchodkyni predložili okresnému súdu až 14. septembra 2010. Vzhľadom na túto okolnosť celková doba, počas ktorej sú sťažovateľky v 2. a 3. rade účastníkmi konania pred okresným súdom, je krátka a nedosahuje ústavnoprávnu relevanciu.</p> <p>Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní v čase od 10. februára 2010 porušené nebolo.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	I. ÚS 441/2010, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03, II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03

spisová značka	I. ÚS 444/2011
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	22. február 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zapltenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu na zapltenie istiny s príslušenstvom, teda po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Doterajší priebeh konania len v zanedbateľnom rozsahu ovplyvnila skutková zložitnosť veci (potreba znaleckých posudkov na ocenenie vykonaných prác), ktorá je však dostatočne poznaná všeobecnými súdmi (judikatúra, rozbory). Sudca prejavil váhavosť a nerozhodnosť a uspokojil sa s formalizovaným postupom opakovaním súdnych pojednávaní.</p> <p>2. Ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil okolnosti, na základe ktorých sťažovateľka prispela tiež k zbytočným prietahom v konaní, pretože opakovane sa ospravedlňovala z neúčasti na súdnych pojednávaniach z dôvodu pracovných ciest a dovolenky a 22. októbra 2007 sa bez ospravedlnenia nezúčastnila súdneho pojednávania.</p> <p>3. Sťažovateľka v sťažnosti nekonkretizovala obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, ale poukázala na celkovú dĺžku 16 rokov trvania súdneho sporu. Ústavný súd zobral do úvahy, že okresný súd fakticky priznal prietahy v konaní. Okresný súd v tomto ohľade nepochybne porušil svoje zákonné povinnosti dané mu predovšetkým Občianskym súdnym poriadkom. Konanie na okresnom súde je poznačené ako celok neefektívnosťou a nesústreďenosťou, keď okresný súd mechanicky síce nariaďoval súdne pojednávania, ale ich v prevažnom rozsahu bez ďalšieho odročoval a veci meritorne neposudzoval. V čase od roku 1999 do roku 2003 bol okresný súd takmer 4 roky úplne nečinný. Okresný súd bol ďalej úplne od novembra 2007 do decembra 2011, t. j. v trvaní viac ako 4 roky. Okresný súd bol teda celkom nečinný v trvaní cca 8 rokov. Okresný súd za obdobie 15 a pol roka (odkedy mu bol spis postúpený) nerozhodol ani raz vo veci samej.</p> <p>Aj vzhľadom na uvedené ústavný súd z hľadiska prietahov v konaní hodnotil postup okresného súdu ako celok. Napriek tomu, že okresný súd vykonával procesné úkony spojené s prípravou pojednávania, vykonával pojednávania, zabezpečoval dôkazy,</p>

	<p>na ktoré sa účastníci odvolávali, ustanovil znalca na ocenenie vykonaných prác a doručoval písomnosti, v posudzovanej veci ani raz vecne nerozhodol (do podania sťažnosti na ústavnom súde) a navyše, konal nekoncentrovane a neefektívne.</p> <p>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 492/2011
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	22. február 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namietala porušenie vyššie uvedených práv postupom okresného súdu v konaní o privolenie zmeny mena maloletého dieťaťa a o výchove a výžive maloletého dieťaťa, ktoré začalo v roku 2002.</p> <p>Ústavný súd sa prietahmi okresného súdu v predmetnom konaní už zaoberal a nálezom č. k. IV. ÚS 72/07-36 z 26. júla 2007 sťažnosti sťažovateľky vyhovel, vyslovil porušenie označených práv, prikázal okresnému súdu konať vo veci a priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk a trovy konania.</p> <p>Podstatným pre terajšie posudzovanie bolo obdobie po vydaní nálezu z 26. júla 2007.</p>
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania na okresnom súde bol návrh na privolenie zmeny mena maloletého, ako aj návrh matky na zvýšenie výživného na jeho výživu, teda po právnej stránke štandardná rodinno-právna vec patriaca do rozhodovacej agendy všeobecného súdництва. Skutkovú stránku predmetnej veci možno tiež zaradiť za štandardnú v rámci agendy patriacej do rozhodovacej činnosti všeobecného súdництва. Konanie vedené počas dlhodobého pobytu účastníka konania v inej krajine nepatrí k skutkovo zložitým veciam.</p> <p>2. V správaní sťažovateľky ústavný súd v posudzovanom čase nezistil skutočnosť, ktoré zásadným spôsobom mali vplyv na vznik zbytočných prietáhov v posudzovanom konaní, nemohol pri určení výšky priznaného finančného zadosťučinenia nezohľadniť skutočnosť, že sťažovateľka počas prebiehajúceho konania upravovala a menila petít, čiastočne zobrala späť návrh na začatie konania o zmene priezviska mal. dieťaťa (v dôsledku zmeny osobného stavu), namietala nedostatok právomoci slovenských súdov či upresňovala svoju adresu vzhľadom na svoj i mal. dieťaťa dlhodobý pobyt v zahraničí (Španielsko, Francúzsko). Tieto skutočnosti „objektívne“ mali vplyv na časový priebeh vykonávania úkonov okresného súdu a ich efektívnosť.</p> <p>3. Napriek tomu, že okresný súd nariaďoval súdne pojednávania, vykonával úkony spojené s prerokovaním veci, zabezpečoval listinné dôkazy, jeho konanie bolo nekoncentrované a neefektívne a v merite veci ani raz nerozhodol, a to napriek tomu, že prietahy v konaní okresného súdu už ústavný súd posudzoval a tieto aj v čase do 26. júla 2007 zistil.</p> <p>Ústavný súd konštatoval zjavnú nečinnosť okresného súdu po náleze z 26. júla 2007 až do 5. októbra 2011 (keď požiadal okresný súd o zaslanie spisu) v trvaní viac ako štyri a pol roka.</p> <p>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a</p>

	slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu Žilina v namietanom konaní bolo porušené. Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	IV. ÚS 72/07

spisová značka	I. ÚS 24/2012
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	29. február 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie vyššie označených práv postupom okresného súdu v konaní o plnenie z titulu nevráteného zostatku pôžičky, ktoré začalo v roku 1997.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o plnenie z titulu nevráteného zostatku pôžičky poskytnutej sťažovateľovi žalobcom. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o osobitnej skutkovej alebo právnej zložitosti veci.</p> <p>2. Ústavný súd zistil, že k predĺženiu predmetného konania prispel podstatnou mierou sám sťažovateľ. Viaceré pojednávania boli okresným súdom odročené, pretože sa nepodarilo doručiť sťažovateľovi predvolanie (okresný súd pritom zásielky doručoval nielen prostredníctvom pošty, ale aj prostredníctvom Mestskej polície Bardejov či Obvodného oddelenia Policajného zboru Bardejov).</p> <p>Sťažovateľ v predmetnom konaní využíval svoje procesné práva, avšak rozhodovanie o jeho návrhoch či opravných prostriedkoch nemožno započítať na ťarchu okresného súdu.</p> <p>3. Podľa zistenia ústavného súdu bolo preskúmané konanie poznačené dlhým obdobím nečinnosti okresného súdu trvajúcim od novembra 1999, keď okresný súd uznesením vylúčil časť nároku žalobcu na samostatné konanie až do marca 2003, keď bol vylúčený spis pripojený späť súdnej kancelárii. V predmetnom období bol spis v tejto veci pripojený k spisu vedenému v konaní okresného súdu o spore týkajúcom sa identických účastníkov konania, avšak s odlišným predmetom konania, ktorým bolo rozhodovanie o žalobe o zrušenie záložnej zmluvy (konanie v tejto veci bolo rozhodnutím okresného súdu zastavené).</p> <p>Okresný súd v uvedenom čase trvajúcim tri roky a tri mesiace svoju činnosť obmedzil len na zisťovanie, či bolo konanie toto konanie právoplatne skončené a spis vrátený späť. V prípade, že okresný súd dospel k záveru, že uvedené konania spolu úzko súvisia, a to je dôvod, prečo nemôže v predmetnom konaní konať, mal svoj záver prejavovať aj procesným úkonom vykonaným podľa § 109 ods. 2 OSP, konanie prerušiť, a tak svojím postupom zabrániť vzniku zbytočných priesťahov v uvedenom konaní. Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu malo vplyv na doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>Argumentáciu predsedu okresného súdu týkajúcu sa neexistencie stavu právnej neistoty u sťažovateľa považoval ústavný súd za irelevantnú s ohľadom na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím vo veci.</p> <p>Základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných priesťahov. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 30/2012
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	7. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o vyporiadaní BSM, ktoré začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>V predmetnej veci podľa sťažovateľa nešlo o zložitú vec, takže zistené prieťahy v konaní boli spôsobené len neefektívnou činnosťou okresného súdu, ktorá išla len na jeho vrub. Argumentáciu predsedu okresného súdu týkajúcu sa faktickej zložitosti veci, množstva pojednávaní a častej neprítomnosti účastníkov na pojednávaniach považoval ústavný súd za irelevantnú práve s ohľadom na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím vo veci, a že z hľadiska jednotlivca nie je rozhodujúce, aké príčiny viedli k celkovému stavu, že v „jeho“ veci nie je rozhodnuté dostatočne rýchlo.</p> <p>Hoci ústavný súd spravidla neskúma, či prieťahy v konaní spočívajú na subjektívnych či objektívnych faktoroch, je v danom prípade nepochybné a celkom zrejmé, že vytýkané celkové prieťahy v konaní sú spôsobené veľmi neefektívnou činnosťou okresného súdu, keď tento aj napriek nariadeným 60-tim pojednávaniam neskončil danú, hoci aj skutkovo zložitú vec, a nevyvodil proti mnohokrát absentujúcim účastníkom konania (takmer na 25-tich pojednávaniach) takmer žiadne účinné opatrenia.</p> <p>Zbytočné prieťahy a neefektívnu činnosť priznal aj predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti, takže ústavný súd môže konštatovať, že z ústavnoprávneho hľadiska je neprijateľné, aby právna neistota sťažovateľa v napadnutom konaní nebola odstránená ani po uplynutí vyše 3 rokov od jeho vstupu do konania, z celkovej dĺžky takmer 16 rokov od podania návrhu na súd.</p> <p>Základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 319,39 €.</p>
Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 472/2011
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	7. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zaplatení peňažnej sumy s príslušenstvom, ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>Argumentáciu podpredsedníčky okresného súdu týkajúcu sa faktickej zložitosti veci, množstva pojednávaní a častej neprítomnosti účastníkov na pojednávaniach považoval ústavný súd za irelevantnú práve s ohľadom na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím vo veci, a že z hľadiska jednotlivca nie je rozhodujúce, aké príčiny viedli k celkovému stavu, že o „jeho“ veci nie je rozhodnuté dostatočne rýchlo.</p> <p>V danom prípade je nepochybné a celkom zrejmé, že vytýkané celkové prieťahy v</p>

	<p>konaní sú spôsobené veľmi neefektívnou činnosťou okresného súdu, keď tento aj napriek 7,5-ročnému konaniu a množstvu nariadených pojednávaní neskončil danú, hoci aj skutkovo zložitú vec, a ktorý navyše nevyvodil proti mnohokrát absentujúcim účastníkom konania takmer žiadne účinné opatrenia.</p> <p>Z ústavnoprávneho hľadiska je neprijateľné, aby právna neistota sťažovateľky v napadnutom konaní nebola odstránená ani po uplynutí vyše 7,5 rokov od podania návrhu na začatie konania na príslušnom súde.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 41/2012
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	14. marca 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (spoločenstvo vlastníkov bytov) namietal porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie dlhu s príslušenstvom z titulu ceny služieb spojených s užívaním a správou bytu za rok 2005, konanie začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Žaloby tohto typu (o zaplatenie dlhu s príslušenstvom z titulu ceny služieb spojených s užívaním a správou bytu) tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Napriek tomu určitú právnu a skutkovú náročnosť posúdenia veci mohla predstavovať potreba znaleckého skúmania rozhodných skutočností.</p> <p>2. Ústavný súd v posudzovanom konaní vedenom okresným súdom nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľ mohol prispieť ku vzniku prieťahov v posudzovanom konaní.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom konaní okresného súdu, ktoré trvá viac ako 5 rokov a nie je právoplatne skončené, je možné ustáliť dlhšie obdobia nečinnosti okresného súdu (od novembra 2009 do februára 2010 okresný súd vo veci nevykonal jediný úkon) a neefektívnej činnosti okresného súdu (nedôvodné prerušenie konania).</p> <p>Neefektívnosťou sa vyznačuje aj postup okresného súdu po odročení pojednávania pre účely nariadenia znaleckého dokazovania, ktoré napriek uvedenému dôvodu odročenia nebolo nariadené ani začiatkom marca 2012.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

Spracovala : Mgr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.